

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ ХЛІ

24 січня 1975 року

№ 3 (1178)

Ціна 2 коп.

Майже рік відділяє нас від XVII з'їзду ВЛКСМ, який виявився значною подією у громадсько-політичному житті нашої країни, важливим етапом у діяльності Ленінського комсомолу.

Підвищуючи роль комсомолу у господарському і культурному будівництві, у вихованні підрастаючого покоління, партія чітко вказала шляхи дальшого організаційно-політичного зміцнення рядів комсомолу, удосконалення його діяльності.

У числі заходів, направлених на здійснення цих завдань, виключну роль повинен відіграти наступний обмін комсомольських документів у 1975—1976 рр.

Значення обміну полягає в тому, щоб домогтися дальшого підвищення трудової і громадсько-політичної активності членів ВЛКСМ, поліпшити роботу комсомольських організацій, вдосконалити їх діяльність по виконанню завдань, поставлених перед комсомолом нашою партією.

Все це визначає наступний обмін документів як найважливіший організаційно-політичний захід, який торкається всіх комсомольських організацій, кожного комсомольця. Це свого роду огляд наших сил, суворі і вимоглива перевірка того, як кожна наша комсомольська організація виконує рішення XXIV з'їзду КПРС і XVII з'їзду ВЛКСМ. Його результатом повинні бути посилення авангардної ролі членів ВЛКСМ серед молоді, ще більша згуртованість комсомольських рядів, дальше підвищення активності всього комсомолу.

Обмін повинен сприяти створенню у кожній комсомольській організації обстановки високої вимогливості, принципіальної критики і самокритики, суворого дотримання Уставу ВЛКСМ, розвитку ініціативи і зміцненню дисципліни кожного комсомольця.

ОБМІН КОМСОМОЛЬСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ

ВИМОГЛИВІСТЬ, ПРИНЦИПОВІСТЬ

Таким чином, обмін документів має принциповий характер, торкається всіх сторін діяльності ВЛКСМ.

У комсомольські квитки нового зразка внесені зміни, які відповідають змінам, внесеним у партійні документи. Лицьовий бік обкладинки нового квитка буде однаковим для всіх організацій ВЛКСМ. На ньому вводиться єдиний напис «Все-союзна Ленінська Комуністична Спілка Молоді» російською мовою — мовою міжнародного спілкування. ВЛКСМ об'єднує у своїх рядах комсомольців незалежно від їх національної належності. Комсомол — це єдина організація, і діє вона на основі єдиного Уставу, керуючись ленінським принципом демократичного централізму. У нових комсомольських документах зберігається вказівка на те, у якій союзній республіці видано комсомольський квиток. Значно скорочується обсяг облікових карток і вносяться деякі зміни у їх зміст.

Глибоко символічно, що на обкладинці нового комсомольського квитка буде портретне зображення Володимира Ілліча Леніна.

У ході обміну необхідно ще вище підняти звання члена ВЛКСМ, відповідальність за почесне право належати до молоді гвардії Країни Рад.

Зараз комсомольська організація університету налічує 4903 члени ВЛКСМ. Комітету комсомолу, комсомольським бюро факультетів, курсів, груп належить провести велику і серйозну роботу. У першу чергу будуть обмінюватись (з 1 березня) комсомольські квитки студентів V курсів. Всі комсомольці повинні сфотографуватись на документи протягом лютого. Також потрібно буде уточнити біографічні дані. З цією метою комсомольці пройдуть співбесіду у комітеті комсомолу. Для роботи по виписуванню комсомольських документів залучаються найбільш підготовлені комсомольські активісти.

У лютому буде проводитись навчання комсомольського активу університету з питань обміну комсомольських документів. Ці самі питання будуть обговорюватись на комсомольських зборах факультетів, курсів, груп.

Необхідно дебатувати у ході обміну комсомольських документів, щоб кожний комсомолец, одержуючи новий комсомольський квиток, чітко уявляв, що йому випала висока честь продовжувати славу естафети Ленінського комсомолу — бойового помічника Комуністичної партії Радянського Союзу.

В. ШИБУНЯЄВ,
секретар комітету ЛКСМУ.

15 ДЕКАД НА ЧЕСТЬ СОЮЗНИХ РЕСПУБЛІК

Це був незвичайний семінар деканату та кафедри російської мови по роботі з іноземними студентами. Викладачі і співробітники зібрались на семінар, присвячений Казахській РСР.

Багато нового дізнались

присутні з цікавою доповіді старшого викладача кафедри Т. Р. Богуненко. Яскраво й захоплено розповіла вона про казахську землю, звичаї, про те, як за короткий час республіка оновила і розквітла.

ВЕСНА КАЗАХСТАНУ

Про столицю республіки Алма-Ату повідомила своїм колегам викладач Н. П. Панкратова.

На закінчення демонструвався фільм «Весна Казахстану».

О. РУДНИЦЬКА,
доцент.

ЕКРАН СЕСІЇ

Перше випробування

Щоб бути рівноправним членом дружної сім'ї біологічного факультету, від першокурсників вимагається багато чого. А найголовніше — добре навчання.

Настав час перевірити знання. Його з хвилюванням чекали першокурсники і викладачі. Відомо, що справжнім студентом почуває себе той, хто пройшов перше бойове хрещення, склав першу сесію.

Ретельно готувались до занять протягом семестру першокурсники нашого факультету. Своїми силами проводили консультації з хімії, математики, історії.

Напередодні заліково-екзаменаційної сесії пройшли комсомольські збори, на яких йшлося про підготовку до екзаменів. Обговорювали звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу. Вирішили, що студенти біофаку повинні відповісти на заклик партії відмінними і добрими оцінками.

І от стрімкий ритм заліків: іноземну мову змінив латинь, її — математика, фізика.

Заліки складені успішно. Попереду — нові турботи, пов'язані із складанням іспитів.

Перший іспит — з історії КПРС, найважливішої суспільної науки, вивчення якої особливо

важливе для педагога-вихователя. Активно проведені протягом семестру семінарські заняття з'явилися запорукою успішного складання цього предмету. Старший викладач Є. І. Дятлов знає можливість кожного. Разом з ним студенти детально вивчали роботи В. І. Леніна, слухали реферати, які готували їх товариші. Повні, змістовні відповіді на екзамені продемонстрували М. Латиф'ян, С. Ватажчук, Ю. Мусій, Н. Голікова, С. Шаропова та інші.

А далі — нелегкий шлях біологів екзамен з хімії. Тут були труднощі. Дехто протягом семестру несерйозно ставився до хімії, пропускав практичні заняття. Це й дало негативні результати при перевірці. Кілька поганих оцінок — тривожний сигнал для всіх.

І цей іспит склали на «відмінно» Н. Голікова, М. Латиф'ян, Ю. Мусій.

Ще один іспит залишився у першокурсників — анатомія рослин. Саме тут біологи повинні проявити зацікавленість своєю професією.

Отже, добрі оцінки на екзаменах отримують ті, хто серйозно й напружено працював протягом семестру, хто по-справжньому любить обрану спеціальність.

Л. АНТОНЕНКО,
профорг I курсу біофаку.

Замітку першокурсниці доповнюють декан біофаку доцент В. М. Тоцький та заступник декана старший викладач О. К. Фурман.

На факультеті до сесії готувалися серйозно. Результати атестації, інші питання підготовки обговорювались на вченій раді. Члени партбюро закріплені за курсами. І на всіх кафедрах обговорювались питання підготовки до сесії, самостійної роботи.

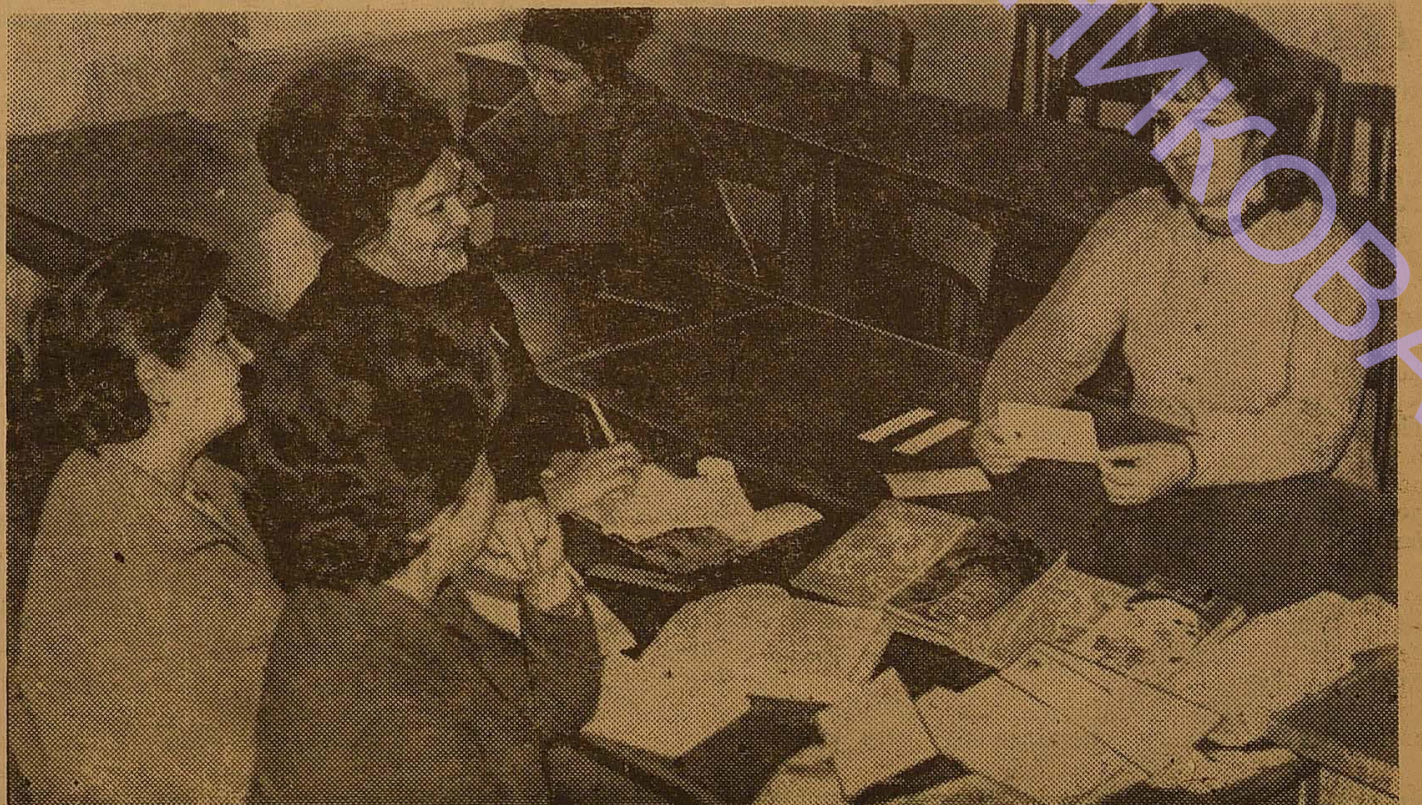
На курсових комсомольських зборах по-діловому, принципово вирішувались актуальні проблеми навчання і дисципліни. Заслухали звіти тих, хто по результатах атестації викликав турботу.

Особливу увагу приділили першокурсникам. Вирішили на період сесії організувати комсомольські консультації, товариську допомогу тим, хто не може одразу добре засвоїти матеріал. А з лідарів спитали досить суворо. Ось чому результати перших іспитів дозволяють сподіватись, що перший рубіж наше поповнення по-долає успішно.

Тринадцята англійська група факультету романо-германської філології, яка складається з 13 чоловік, здавала свій перший у студентському житті екзамен в... 13-й аудиторії. Для забобонних початок, прямо скажемо... Але таких у цій групі не виявилось.

На фото: відповідає студентка Марина Смал. Викладачі Н. М. Лаурвіген, К. А. Чиркова і Н. М. Тхор однодушно поставили їй оцінку «добре».

Фото О. Левіта.

Батьківщині, партії — ударну працю, високу якість роботи, відмінне навчання

ПОТРІБЕН ВНЕСОК КОЖНОГО

Зимова сесія підведе підсумки робочим будням 1974 року, покаже, з якими якісними показниками ми розпочинаємо завершальний рік дев'ятої п'ятирічки. І знаменно, що саме в цей період проходять Всесоюзні комсомольські збори, які мобілізують кожного комсомольця на якомога краще виконання поставлених завдань, накреслюють нові завдання, виконання яких буде нашим гідним студентським внеском на фініші нинішньої п'ятирічки. А головне завдання студента — відмінно вчитися, ударно працювати в трудовому семестрі, бути свідомим будівником комуністичного суспільства.

Як справи зараз на курсі, з чим він підходить до сесії, чи все зроблено для успішного виконання взятих соціалістичних зобов'язань?

Саме про це йшла мова у відповіді секретаря комсомольської організації II курсу юрфаку Л. Богуславського.

В цілому курс є сильним, згуртованим, бойовим колективом. Багато славних справ на рахунок його комсомолів. Це, насамперед, успіхи у навчанні, те, що більшість комсомольців стабільно отримували на атестаціях добрі та відмінні оцінки, а В. Янковський і Л. Конопліна нагороджені значками ЦК ВЛКСМ і Мінвузу СРСР «За відмінне навчання».

Та не успіхи й досягнення були головною темою розмови на зборах. Комсомольці хвилювало інше — як зробити, щоб ці успіхи були ще вагомішими, які недоліки потрібно для цього улаштувати. Не заспокоюватися на досягнутому, рішучий бій воляким недолікам, докласти всіх

зусиль для успішної здачі сесії, для виконання завдань, поставлених партією і народом — саме ці думки пронизували виступи Л. Горшков, В. Пилипенка, І. Кички, В. Янковського, С. Мхітаряна, комсорга факультету Л. Федчер.

Атмосферу зборів, спільну думку всіх комсомольців чудово висловила у своєму виступі комсорг III групи Л. Конопліна:

— Щоб йти вперед, підносити на новий, вищий рівень діяльність нашої організації, потрібен вклад кожного комсомольця, його ініціатива, енергія, творчий підхід до кожної справи. Байдужних не повинно бути. Треба підвищити принципівість, оголосити рішучий бій всьому тому, що стає нам на перешкоді — «трійкам», пропускам занять, порушенням учбової дисципліни, формалізму в громадській роботі. У нас для цього є всі умови, є комсомольці — чесні, принципові, з твердим характером, які вміють вести за собою товаришів на успішне виконання поставлених завдань. Завершальний рік п'ятирічки — це наш ударний рік.

...В одній з комсомольських пісень є такі слова: «Єсть така традиція в комсомольській родині: Ранше думай о Родині, а потім о себе».

Саме вони є чи не найкращим епіграфом до розмови 5-тисячної комсомолії університету на Всесоюзних комсомольських зборах «Батьківщині, партії — ударну працю, високу якість роботи, відмінне навчання».

А. ГОРБУНОВА, М. ФОМІН,
студенти II курсу юрфаку.

БУДЬТЕ ГІДНОЮ ЗМІНОЮ СТАРШИХ ПОКОЛІНЬ, ПРОДОВЖУВАЧАМИ ЇХ ГЕРОІЧНИХ СПРАВ І ТРАДИЦІЙ. НАПОЛЕГЛИВО І ВПЕРТО ОВОЛОДІВАЙТЕ ЗНАННЯМИ, ОЗНАМЕНУЙТЕ ЗАВЕРШАЛЬНИЙ РІК П'ЯТИРІЧКИ УДАРНОЮ ПРАЦЕЮ; ВНОСЬТЕ ГІДНИЙ ВКЛАД У ВСЕНАРОДНУ БОРОТЬБУ ЗА УСПІШНЕ ВИКОНАННЯ ПЛАНІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ!

(Із Звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу)

СЕСІЯ НА ФІЛФАЦІ

Відповідальна пора — сесія. Читальні зали бібліотек переповнені настільки, що, як кажуть, ніде і яблуку впасти. У кімнатах гуртожитків до пізньої ночі можна побачити біля настільної лампи за кипюю книжкою темну постать, яка, підперши рукою «важку» голову, вбирає неосяжний світ науки.

Сесія — це, між іншим, і стипендія, яка залежить від результатів складання іспитів. А, складаючи іспит, кожен, очевидно, прагне викласти екзаменаторові все, що знає.

У коридорах — невеликий гамір. Ще раз переглядаються останні сторінки конспекту, перелічуються давно вивчені формули, пропливають в уяві герої з прочитаних творів.

А що ж там...

В аудиторії владу захопила в свої руки тиша. Лише чути впевнений голос студента і зрідка — екзаменатора. Все йде добре. П'ятірка є. Студенти зробили все, щоб можна було гідно звітувати на Всесоюзних комсомольських зборах.

В. МОРОЗ.

Зараз у всіх комсомольських організаціях країни проходять Всесоюзні комсомольські збори «Батьківщині, партії — ударну працю, високу якість роботи, відмінне навчання».

На цих зборах юнаки і дівчата визначають конкретну програму дій кожної комсомольської організації на фініші дев'ятої п'ятирічки. Одна з ланок дев'яту зборів безпосередньо звернена до студентської молоді — партія, народ чекають від тебе, студент, **ВІДМІННОГО НАВЧАННЯ**.

Це і стало головною темою розмови на зборах, які пройшли у всіх комсомольських організаціях нашого університету. «Складемо зимову сесію лише на «добре» і «відмінно», «Ознаменуємо 1975 рік відмінним навчанням і ударною працею в трудовому семестрі» — такі рішення приймають комсомольці, сповнені прагнення зробити свій гідний внесок у скарбницю славних справ завершального року п'ятирічки.

РЕПОРТАЖ

Дорожити честю

Напередодні 30-річчя перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною трудящі міста-героя Одеси стали на трудову вахту під девізом «15 ударних декад — на честь союзних республік!»

Наші земляки з піднесенням працюють і вчать, примножуючи і продовжуючи революційні, бойові і трудові традиції. Місто бореться за високопродуктивну працю, високу культуру і зразковий порядок.

Стаття кандидата історичних наук старшого викладача кафедри історії КПРС О. І. Красюка присвячена проблемам виховання високої культури, сумлінного ставлення до своїх обов'язків, участі студентства у патріотичному русі наших земляків.

Студентські роки залишаються з нами назавжди. Свідомо або несвідомо, але ми постійно черпаємо з того особливого запасу юного людського досвіду, який отримали у неповторний вузівський час. Бувало, ми ухилились від лекцій, екскурсій, занять у гуртках, відвідування музеїв, поїздок в експедиції. Заради чого був цей самопрабїж? Щоб потім, здаючи, отримавши диплом спеціаліста, ми знов тягнулись до лекцій, викладачів, до знань, які не захопили одержати під час навчання. І пригадуючи студентські роки, часто досадуємо на себе за те, що не взяли чогось, за те, що з лінощів або невміння не змогли тоді відкрити щось важливе в собі і товаришах, в стрімкому нашому житті.

Комуністична партія закликає радянську молодь йти у перших рядах борців за високу культуру

виробництва, за утвердження комуністичних норм у нашій дійсності. Безумовно, цей заклик відноситься і до студентів нашого вузу. Адже ті, хто сьогодні вчиться, відзначив на Всесоюзному зльоті студентів Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев, це люди, яким у найближчому майбутньому належить взяти активну творчу участь у виконанні наших планів.

Тільки за останні чотири роки наш університет значно виріс, змінився, зріс рівень ідейно-політичної підготовки спеціалістів. Значно поліпшилась матеріально-технічна база, виникли нові кабінети, обладнання. Є всі умови для молоді вчитися, сумлінно працювати, щоб стати висококваліфікованими, по-справжньому освіченими спеціалістами, патріотами своєї Батьківщини.

Партія і уряд приділяють вели-

ку увагу вдосконаленню системи університетської освіти, не шкодують коштів для виховання спеціалістів. А кому багато дано, до того пред'являють великі вимоги. А вони з кожним роком зростають. Це стосується глибини і різноманітності знань, морального обліку і поведінки студентів.

Був час, коли слова «освічений» і «вихований» вважались рівнозначними. Дехто навіть стверджував, що «вихованість» — це пережиток, умовність. А людина, яка одержала диплом, вважалась культурною і вихованою. Та це не завжди так.

Вихованість базується на глибокій внутрішній культурі та інтелектуальності. Це не тільки добрі манери, а щось більш глибоке і корінне в людині. Ось чому перебування кожного студента у вузі не повинно обмежуватись лише вивченням наук, виконанням учбової програми. Час, проведений у вузі, має навчити молоду людину життєвому такту, вмінню поводити себе, берегти честь рідного колективу, культурі мови.

Гідність радянської людини вимірюється її заслугами перед Вітчизною, її внеском у громадську справу. Берегти честь Батьківщини, рідного міста, вузу — найважливіше завдання кожного з нас.

Весна! Незвичайна її краса того року, коли перед тобою відкривається шлях у ЖИТТЯ, шлях у МАЙБУТНЄ...

«Яку дорогу обереш у самостійне життя?» — таке запитання ставлять батьки до своїх дітей і діти самі до себе, коли вони закінчують школу.

Таке питання постало і перед Світланою, коли вона одержала атестат зрілості.

Батько, як юрист, мріяв, щоб і дочка пішла по його дорозі, мати — мріяла бачити її лікарем, а бабуся з дідусем бажали стати просто хорошою людиною.

Та Світлана обрала інший шлях — вимірний ще з дитинства — шлях у літературу.

Каштановим цвітом і яскравим

ТВІЙ СУЧАСНИК

ШЛЯХ ДО ПОШАНИ

ми гірляндами електричних ліхтарів зустрів Київ Світлану, коли вперше після закінчення школи, вже з атестатом в руках, приїжджає вона, щоб поступити до університету, на факультет журналістики.

Але не завжди щастя дається одразу людині в руки. Світлану чекала невдача — не пройшла по конкурсу...

Але мрія не залишає дівчину. Повернувшись додому, Світлана йде працювати техніком на вузлі зв'язку. Там вона вперше відчувала справжню, життєву дружбу великого колективу.

А весь вільний час віддавала книгам. І мріяла про ті хвилини, коли з студентської лави розпочне шлях у широкий і величний світ літератури...

І наступного року Світлана вступає на підготовче відділення

Одеського державного університету, а згодом після його успішного закінчення її зарахували на денне відділення.

Зараз майже всі студенти філологічного факультету знають цю симпатичну дівчину, одного з найкращих комсомольських вагажків — Світлану Савенку, студентку III курсу українського відділення.

Світлана любить і шанує свій факультет, багато свого часу віддає вона комсомольській роботі. Так, вже на першому курсі її обирають комсоргом курсу, згодом стає заступником комсорга факультету, і зараз вже на третьому курсі, не покидає своєї роботи в факультетському бюро, займаючись культмасовою робо-

тою.

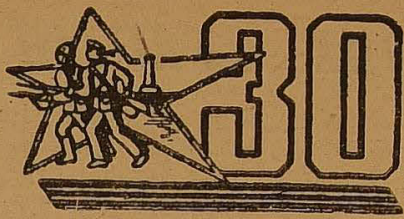
Поважають Світлану й за веселу вдачу, принципівість, почуття колективізму. В гуртожитку вона — душа кімнати. Дівчата, що разом проживають, з повагою відзиваються про неї. Оля Миндра: «Світлана ніколи не підведе, завжди дасть пораду, допоможе». Рая Іванець: «Більш за все ціную в ній чесність, відверність».

...Немає сумніву, що пройде небагато часу, і Світлана стане справжнім спеціалістом, умілим керівником, талановитим організатором — які так потрібні нашому суспільству.

А батько й мати і особливо дідусь з бабусяю можуть бути впевнені: з дівчини дійсно вийшла хороша людина...

Є. ЗАКРЕВСЬКИЙ,
студент III курсу філологічного факультету.

КУРС СХІДНА ПРУССІЯ

ХРОНІКА ПЕРЕМОГИ

Війська 1-го Білоруського фронту, розвиваючи наступ, оточили познаньське і шнейдемюльське угруповання противника і 29 січня вступили на територію Німеччини, вийшли до Одера, форсували річку і захопили плацдарми у районі Кюстрина. Радянські війська опинились у 60—70 кілометрах від Берліна.

3 лютого 1945 року Вісло-Одерська операція завершилась. Вона розгорнулася на фронті протяжністю 500 кілометрів і глибиною 450—500 кілометрів і продовжувалась 23 дні.

Ворог поніс великі втрати: 35 ворожих дивізій були знищені, а 25 втратили від 50 до 70 процентів свого складу. Це примусило гітлерівське командування перекинути проти радянських військ, які наступали на центральному напрямку, додатково 20 дивізій і велику кількість бойової техніки, припинити наступ на захід.

За умілі, героїчні дії у ході Вісло-Одерської операції 1192 з'єднання і частини були нагороджені орденами; 481 з'єднання і частини присвоєні почесні найменування Варшавських, Лодзинських, Ченстоховських і т. ін. Тисячі солдат, офіцерів і генералів були удостоєні урядових

нагород. Багатьом було присвоєне звання Героя Радянського Союзу.

У тісній взаємодії з військами 1-го Білоруського і 1-го Українського фронтів вели бої з'єднання 3-го і 2-го Білоруських фронтів (командувачі генерал І. Д. Черняхівський і маршал К. К. Рокоссовський). Вони з 13 січня розгорнули Східно-Пруську операцію, переслідуючи мету розгромити східно-пруську групу відбірних німецько-фашистських армій — «Центр».

Оборона Східної Пруссії займала велике місце у планах гітлерівського командування. Вона заступала вихід до Нижньої Вісли і далі, у Померанію до Одера і Ельби; на цьому напрямку пролягали шляхи до Берліна. З північного сходу тут прикривався від ударів з моря північний фланг гітлерівської Німеччини.

В результаті наступу 2-го і 3-го Білоруських фронтів все східно-пруське угруповання противника до кінця січня було оточене і розсічене на три частини. Війська захопили велику кількість бойової техніки, взяли у полон понад 50 тисяч солдат і офіцерів.

НАГОРОДИ — КРАЩИМ

За підсумками V Всесоюзного конкурсу студентських робіт з суспільних наук, історії ВЛКСМ і міжнародного молодіжного руху, присвяченого 50-річчю приєднання комсомолу імені В. І. Леніна, студенти Одеського держуніверситету одержали такі нагороди:

Всесоюзний тур — диплом II ступеня (студент II курсу історичного факультету І. Коваль за роботу «Вплив науково-технічної революції на розвиток молодіжного руху капіталістичних країн»);
Республіканський тур — три дипломи I ступеня (студентка V курсу мехмату В. Кудасова — за роботу «Буржуазна радянологія — антикомуністична псевдонаука»; студентка V курсу фізфаку Г. Черненко — за роботу «Газета «Правда» в боротьбі за Великий Жовтень»; студент II курсу істфаку І. Коваль — за роботу «Вплив науково-технічної революції на

розвиток молодіжного руху капіталістичних країн»);
один диплом II ступеня (студентка IV курсу геофаку Г. Авдейчик — за роботу «Вплив сучасної науково-технічної революції на структуру сукупної робітничої сили народного господарства СРСР»);
один диплом III ступеня (студент II курсу юрфаку М. Лисовий за роботу «Основний економічний закон капіталізму»);
три заохочувальні дипломи (студентка IV курсу ф-ту РГФ Н. Данилова — за роботу «Суть і значення ленінської концепції про вивіз капіталу», студентка V курсу ф-ту романо-германської філології Л. Гринчук — «XXIV з'їзд КПРС про необхідність удосконалення і організації керівництва виробництвом», студенти III курсу фізфаку Л. Кузьміна, Г. Павленко, К. Поліщук — за роботу «Комуністична мораль — основа виховання сучасної молоді»).

ЗАГОРЯТИСЯ, ЯК ПОЛУМ'Я

Перший клас, перший учитель, перша самостійна робота, перша конференція, перша доповідь про своє дослідження — все це надовго залишиться в пам'яті.

Обласний зліт зібрав юннатів із різних шкіл районів Одеської області.

Доповіди, доповіді! Інколи не зовсім умілі, але натхненні і сповнені впевненості в необхідності своєї справи.

Досліджували вплив у-променів на ріст і урожайність кукурудзи ВР-42. Провели порівняльну характеристику гібридних сортів кукурудзи. Займалися вирощуванням сіди і визначенням її поживності з метою використання її як корму для сільськогосподарських тварин — про все це доповідає Л. Фалеєва, учениця 10 класу Задунайвської середньої школи, Арцизького району.

«Найкращі квіти — Батьківщині» — під таким девізом провели виставку квітів натуралісти Завалівської середньої школи Березівського району.

Вплив яровизації бульб на розвиток рослин, вплив термінів посіву на врожайність буряка, організація куточка по охороні природи, збір 28 кг лікарських трав, проведення «Дня птахів» — ось далеко не повний перелік справ юннатів цієї школи.

Учениця Приморської середньої школи Татарбунарського району Л. Сакара розповіла про те, що юні біологи цієї школи обмінюються досвідом роботи з юними мічурінцями Грузії, Латвії, виро-

щують кукурудзу-гібрид «Югославський», ставлять досліди з томатами сорту «Бізон».

Юннати Ізмаїльської середньої школи № 6 працюють під девізом «Наша країна повинна бути найкрасивішою в світі».

Ось на трибуну виходить маленька, ледве помітна з-за неї дівчинка і читає вірші.

Цвіте як ніжність, як любовь,

Як діти.

Сильней всего на свете, сильнее зла,

Сильней войны.

Прикраса зльоту — це самі виступаючі, цілеспрямовані, наполегливі. Зліт закінчується. Студенти-старшокурсники роздають насіння рослин учням з проханям виростити і прослідкувати за їх розвитком, а потім повідомити на кафедру ботаніки. На обличчях — радісне хвилювання: попереду — нове, невідоме! Успіху вам, юні мічурінці! І нехай девізом всього вашого життя будуть слова:

Загорайтесь, як пламя
Нашей правдой большой!
Загорайтесь делами
И работайте с душой!

В. ПЕТРАШЕВИЧ,
студент IV курсу біофаку.

Ваша думка про газету

Редакція газети «За наукові кадри» хотіла б знати, що, на Вашу думку, треба зробити, щоб газета стала цікавішою, змістовнішою? Ваші зауваження і пропозиції допоможуть редакції у роботі.

Промо заповнити анкету, яку пропонує редакція.

1. Які теми, проблеми з тих, що підіймає газета, Ви вважаєте найбільш актуальними?

2. Які рубрики Ви вважаєте найбільш важливими? Які нові рубрики Ви могли б запропонувати?

3. Які матеріали з минулорічних публікацій Вам сподобалися? Які — ні?

4. Чи допомагає газета у вирішенні важливих питань вузівського життя? (Потрібно підкреслити):

Да. Недостатньо. Ні.

5. Чи добре газета інформує про життя факультетів, установ? На що слід звернути увагу в 1975 році?

Заповнені анкети просимо надіслати у редакцію.

Не відпускали викладачів

Чимало цікавих заходів, зустрічей, бесід проводить у гуртожитку № 1 кафедра політекономії ОДУ. Газета уже повідомляла про роботу економічного кінолекторію, у якому беруть участь не лише члени цієї кафедри, але й інших кафедр і факультетів. До речі, у грудні з цікавою лекцією про справедливість і законність перед студентами виступив викладач юридичного факультету М. Д. Авруцький. Після виступу демонструвався фільм «Твій день зарплати», який розповів про молоді, що вступили на трудовий шлях.

А нещодавно, 9 січня 1975 р., відбулась зустріч колективу кафедри політекономії зі студентами гуртожитку № 1. У ході зустрічі, яка проводилася в червоному куточку, виникла жвава бесіда з економічних проблем сучасності. Викладачам було поставлено чимало запитань, що показало великий інтерес студентської молоді до проблем поглиблення загальної кризи капіталізму і перспектив розвитку зрілого соціалізму.

Всі запитання були об'єднані у вісім загальних. Професор О. Г. Лобунець дав ґрунтовну відповідь на питання «Що таке «казарменій» соціалізм? Старший викладач Г. П. Плосконос відповідає на питання «На що розраховують маюісти у відношеннях з країнами, що розвиваються?».

доцент Л. Б. Крук — «Чи загрожує людству перенаселення?», доцент В. Я. Тисленко — «Які соціальні наслідки сучасної науково-технічної революції?», старший викладач Г. С. Булаєв — «У чому суть валютно-фінансової кризи капіталізму?», доцент М. Я. Фіногін — «Як вирішується житлова проблема в СРСР?», доцент Л. А. Левченко — «Яка соціаль-

на роль молоді у сучасному капіталістичному світі?», старший викладач Л. Х. Доленко — «Чи ефективно використовується обладнання на підприємствах Одещини?».

Чимало цікавого, нового дізналися ми із бесіди з членами кафедри.

Зустріч пройшла творчо. І довго студенти не відпускали викладачів, ділилися з ними враженнями про спільно проведену бесіду.

На закінчення студенти висловили слова подяки за проведену зустріч і побажали у подальшому продовжувати подібне спілкування.

В. ГОНДОПАС,
голова студради гуртожитку № 1,

О. ВИХОДЕЦЬ,
О. НЕВІНСЬКИЙ,
студенти ОДУ.

Рідного вузу

Ми з гордістю можемо сказати, що більшість членів нашого великого колективу вміє дорожити честю вузу і гідно захищає її на наукових конференціях, в оглядах художньої самодіяльності, у спортивних змаганнях. У різних куточках нашої країни, на будовах області руками студентів університету споруджуються школи, дитячі заклади, ферми, пам'ятники Слави.

Прикладом сумлінної праці може бути робота наших будзагонів «Парус-74» (командир М. Гладенко, комісар Г. Волосатий), «Меридіан» (командир В. Пидпригора, комісар О. Дем'янчук). На спортивних змаганнях ГПО успішно захищав честь університету викладач В. М. Широких.

На жаль, є і такі студенти, які не вміють берегти ні власну гідність, ні честь рідного вузу. У минулому учбовому році за порушення дисципліни і систематичні пропуски занять та інші вчинки 55 студентів були позбавлені стипендії і одержали догану, виселені з гуртожитку, а 8 чоловік виключені з університету.

Переступаючи поріг вузу, кожен студент дає клятву добре вчитися, гідно поводити себе, виступати проти будь-яких проявів байдужості до порушення норм радянської моралі. Хіба не знали студенти С. Грабко, Г. Майданюк,

Л. Стребков, О. Хрупало, що їхня поведінка не сумісна із званням студента? Безумовно знали.

Чому у нас ще бувають випадки порушення дисципліни? Тому що нерідко у комсомольської організації групи, курсу, факультету уявлення про студентів складається тільки по його оцінках у залікової книжці. Не пред'являються високі вимоги до їх поведінки, взаємовідносин з товаришами, загальної культури. Такі випадки тим більш дивні, що нерідко під час бесід на етичні теми можна почути відповіді: «А ми це знаємо», «Про це ми давно чули», «Цьому нас навчали у школі».

На лекціях, семінарах, бесідах у гуртожитках вас навчають мислити. Адже головна ознака вищої освіти, на мою думку, — вміння самостійно мислити. І на лекції ви теж мислите, коли виникає контакт між студентом і лектором, відчуття співробітництва, причетності до народження думки, її розвитку, плавного або різкого переходу — ця насолода взаємовідносин між лектором і студентом може назавжди залишитись у пам'яті, якщо у студентські роки ви будете активно сприймати знання.

Іноді помічаєш, як студенти, сховавшись у затішному куточку, розмовляють, під час лекцій з фізики «вивчають» іноземну мову,

на історії — математику, на біології — історію. А потім — двійки, відробки, нездача атестацій...

На початку учбового року нас радують нове обладнання, меблі. Але вже після першого семестру не впізнати аудиторії. Різнокольоровим чорнилом зроблені написи, з яких можна дізнатись, що неохайні є й серед хіміків, і юристів, і істориків, що «Люба+Петя=любовь». А хтось намалював «літаючі тарілки», хтось — профіль дівчини. Тем у «митців» багато.

Працівники госпчастини університету підраховали: щодня ламають дві-три столи, чотири-шість стільців. Можна побачити викручені кронштейни, розбиті товсті шибки. Тут помітний прояв старої психології: громадське — не своє. Ясно, що проблема плями, як відзначив А. С. Макаренко, це проблема етична. Піклування про охорону соціалістичної власності, збереження надбань вузу — це перевірка моральних якостей наших студентів.

На жаль, ще можна почути, що деякі студенти поводять себе нескромно, вихваляються уявними успіхами. «Ніколи не думайте, що ви вже все знаєте», писав великий російський вчений І. П. Павлов, — і як би високо не оцінювали вас, завжди майте мужність сказати собі: я неук. Не давайте гордині оволодіти вами. Через неї

НАПЕРЕДОДНІ НОВИХ СТАРТІВ

Кінець 1974 року для шахістів Одеського держуніверситету був багатий подіями. З 20 листопада по 25 грудня у приміщенні факультету РГФ проходила традиційна міжфакультетська першість вузу.

На протязі останніх шести років беззмінним лідером цих змагань є команда механіко-математичного факультету. І на цей раз команда мехмату була поза конкуренцією. Набрала 32 очки з 40 можливих, чемпіон на 6 очків випередив найближчих конкурентів — команди хімічного і філологічного факультетів. На другому місці опинилися хіміки. Філологи — на третьому. На четвертому місці з 25 очками — команда юридичного факультету.

З 17 по 23 грудня збірна університету з шахів взяла участь у зональній першості вузів України на приз газети «Радянська освіта» у Запоріжжі. Команда у складі В. Ейнгорн (мехмат), О. Лодочников (юрфак), М. Старовойт

(хімфак), Н. Петренко (хімфак) виступила досить вдало — зайняла друге місце у своїй групі. Від'їзд шахістів, які були лідерами, дещо ослабив команди факультетів, честь яких вони захищали. Та якщо математики і хіміки зуміли втримати лідируючі позиції, то юристи не змогли успішно виступити без кандидата у майстри О. Лодочникова і їх обійшли філологи, які блискуче фінішували. Для команди філологічного факультету, очолюваної доцентом А. Жабороком, третє місце — великий успіх (у минулому році філологи були лише шостими).

Здали свої позиції у цьому році команди фізичного (5 місце) і особливо біологічного (6 місце) факультетів. Команди істфаку, геофаку і РГФ, які зайняли останні три місця, були значно слабші попередніх.

Результати по дошках виявили таких переможців:

1 дошка — завідуючий пробле-

мною лабораторією органічної хімії доцент М. Старовойт (6 очок із 7); 2 дошка — студент III курсу мехмату А. Кошевой (5 очок із 5); 3 дошка — студент I курсу мехмату В. Малор'ян (7 очок із 7 — найкращий результат першості); 4 дошка — студент II курсу юрфаку А. Ставничук (6^{1/2} очок із 7); 5 дошка — студентка першого курсу мехмату Н. Трифонова (6 очок із 6).

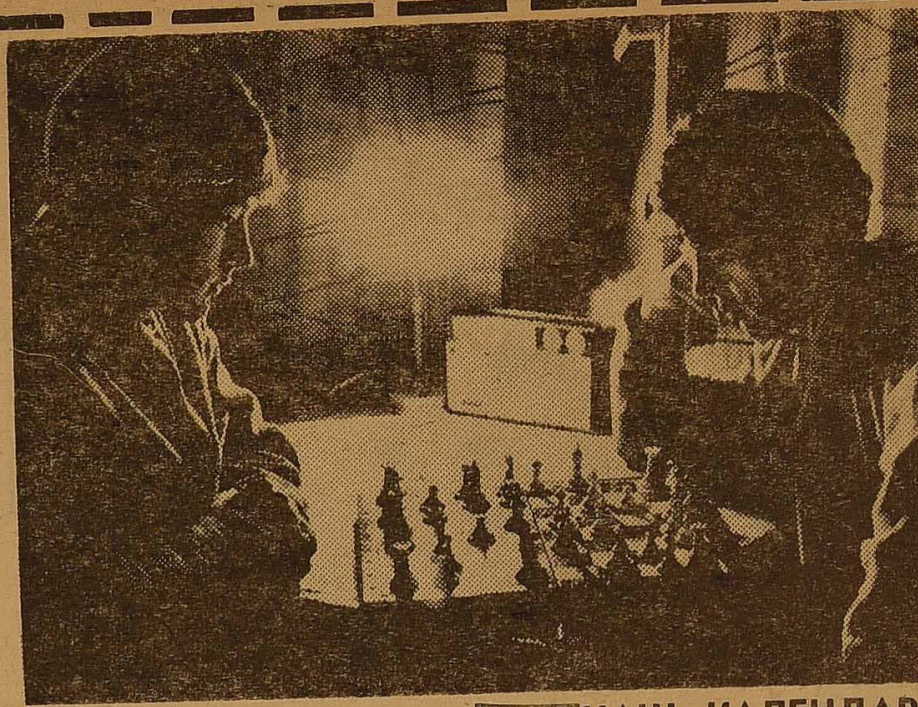
Одночасно з цими турнірами з 11 по 29 грудня у приміщенні технологічного інституту проходила тренувальна першість обласної «Буревісник», у якій взяли участь 16 команд. За кожну команду виступали 2 чоловіки, одна жінка. Збірна Одеського університету зайняла 5 місце.

Всі ці змагання виявились хорошою школою для шахістів університету, які у квітні мають взяти участь у спартакіаді обласної СДСТ «Буревісник».

С. БЕРЧЕНКО,
тренер ОДУ з шахів.

Фото В. Мороза.

У години дозвілля студенти сідають за шахову дошку.

НАШ КАЛЕНДАР ЖИТТЯ, СПОВНЕНЕ БОРОТЬБИ

15 січня виповнилось 125 років з дня народження С. В. Ковалевської. Ім'я першої російської жінки — видатного математика Софії Василівни Ковалевської, відоме всьому людству. Людина великого і різноманітного обдарування, передовий громадський діяч свого часу, вона була не тільки видатним ученим, внесла не тільки значний вклад у російську і світову науку, а й була талановитим літератором, публіцистом.

С. В. Ковалевська народилась 3(15) січня 1850 року у Москві. Інтерес до математики виник у неї з дитячих років, і друг сім'ї професор Тирнов звернув увагу на неабиякі здібності дівчинки. Софія Василівна одержала прекрасну домашню освіту і з дозволу батька під час поїздки у Петербург брала уроки вищої математики.

Підйом революційно-демократичного руху в Росії на рубежі 60-х років, пропаганда революційно-демократичних ідей захопили перодову мольду. Громадські погляди Софії Василівни склались саме в цей період, під сильним впливом її сестри і друга Анни, в майбутньому учасниці Паризької Комуні. У 1868 році, одружившись з Володимиром Онуфрійовичем Ковалевським, Софія Василівна виїхала з-під опіки батьків і зайнялася наукою. У Петербурзі вона остаточно усвідомила своє покликання стати вченим. Однак доступ жінкам у науку в той час в Росії був закритий. Софія Василівна їде за кордон, в Гейдельберг, де багато займається математикою, а також відвідує лекції фізиків Г. Кірхгофа і Г. Гельмгольца.

У 1874 році Геттингенський університет присудив С. В. Ковалевській ступінь доктора філософії «з вищою похвалою» за три роботи «К теорії урівнених в частних производних».

У 1888 р. Софія Василівна закінчила свою основну роботу «Задача о вращении твердого тела вокруг неподвижной точки». Паризька Академія наук присудила їй премію, за другу роботу по обертанню твердого тіла вона одержала премію Шведської Академії наук.

Одночасно С. В. Ковалевська вела велику літературну роботу. Всім своїм життям сповненим боротьби, своїми науковими працями вона завоювала гідне місце серед найвидатніших людей минулого століття.

З літературно спадщиною Ковалевської і літературою про неї знайомить нас виставка книг, присвячена 125-річчю з дня народження видатного математика. У науковій бібліотеці ОДУ представлено багато робіт С. В. Ковалевської, а також переписка її з іншими вченими і критико-бібліографічна література про неї.

Л. КРАПИВКА,
бібліограф.

НІ, ЦЕ НЕ КОХАННЯ!

Про свій фільм режисер Міхалков-Кончаловський поспішив повідомити глядачеві все ще до початку зйомок. Крім уривку із сценарію ми прочитали в «Советском экране», що це буде дивна історія кохання, яку розкажуть так світло, схвильовано і прекрасно, як не насмілились розповідати ще ніхто у кінематографічному світі. Це будуть такі сильні і високі почуття, такий сміливий і масштабний розмах, що для передачі їх знадобиться цілий арсенал мистецтва, нагромаджений за довгий час: поезія і проза, колір і музика, символіка, метафора, гіпербола...

Приготування за своєю грандіозністю могли посперечатись тільки з грандіозністю задуму: героїв майбутнього фільму за проханням авторів шукала вся країна, тисячі листів летіли в редакції, на «Мосфільм» лежали у бойовій готовності кілометри плівки.

Через рік фільм відзняли, і «щасливе тріо» (як охрестили журналісти режисера Міхалкова-Кончаловського і виконавців головних ролей Олену Кореневу і Євгена Кіндінова) почало приймати поздравлення: Гучний успіх, рецензії, аплодисменти на закритих переглядах, Кришталевий глобус на XIX Міжнародному кінофестивалі у Карлових Варах... Мабуть, жодного фільму не чекали з таким нетерпінням і таким сподіванням.

І ось «Романс про закоханих» вийшов на екрани. Фільм про кохання — це завжди маленьке екранне диво, яке розкриває для нас цілий світ, величезний, знайомий і незнайомий, у кожного — світ Міхалков-Кончаловський обіцяв нам його з незвичайною шедрністю. Він не обводив завісою секретності створення цього світу: фарби, пісні, побут, алегорія, психологія — все повинно було згодитись.

Я не писатиму про форму цього фільму, хоч саме вона більш за все турбує критиків і дратує глядачів, які вбачають у роботі Міхалкова-Кончаловського не пошук і відкриття, а синтез досягнень світового кіно і чіткохось колишніх невдач.

Я не визнаю жанр «Романс про закоханих». Це дійсно неможливо, і якоюсь мірою має рацію художник одного з одеських кінотеатрів, який написав на афіші пісенну з точки зору мистецтвознавства фразу: «Музично-поетична драма кохання».

Я не включаюся у суперечки про «молодіжний стиль», модерністські течії і романтичні напрями, відкриті у фільмі.

Я хочу говорити про те, що не можу прийняти у «Романсі...» — про кохання. Нехай це звучить парадоксально і претензійно, але я проти цього фільму тому, що правда, щирість, справжнє почуття замінені у ньому гучною фразою і пустою символікою.

Про фільм Міхалкова-Кончаловського я говорила з багатьма глядачами і помітила характерну рису всіх обговорювань — хвилюють форма, стиль, пісні, але нікого не турбує історія, яку розповіли автори. Як це не сумно, велике, справжнє кохання, спроможне вбити повість про сильне, велике, справжнє кохання, спроможне обіяти людину, спроможне відродити її. Кого залишить байдуким сонет Петrarки, Саскія Рембрандта, «Нежність» Пахмутової?.. Різні еканри, стилі, епохи, а яка глибина розкриття вічної теми! На жаль, за темою «Романсу про закоханих» криється пустота.

Спочатку не помічаєш її. Прекрасний літній дощ, чарівна у своїй безсперечності дівчина, милі навісні слова, доречні пісні під гітару. Це ще не кохання. Головне — попереду. Ти чекаєш цього головного, намагаючись не помічати навмисності, з якою молоді герої демонструють свою ніжність, радість, біль і відчай.

Сергій служить в армії. Він тужить (за сценарієм), пише листи і одержує відповіді. Ці листи пригнічують своєю беззмістовністю. Звичайно, віршована форма обмежує, та хіба не можна було вкласти в них що-небудь, крім нічого не значущих фраз? Ні, це поки теж не кохання.

Герой тине, а Тетяна (після всіх клятв, сліз і поцілунків) забуває його, як тільки з'являється перший вигідний наречений. Знову: клятви, слези, поцілунки. Тільки для іншого. І це не кохання.

Сергій повертається. Дізнавшись про зраду коханої, він старанно показує своє горе, шалено зривається, навіть... вмирає. Та як тільки Тетяна проспівує вищу фразу: «Він — мій коханий, він — мій чоловік», буря емоцій стихає. Це теж на кохання не схоже.

Потім починається повільне відродження героя і ще одна любовна історія. Тільки якщо перша історія розгорталась на колосальній відстані від Москви до Тихого океану, то для другої цілком досить і дальні і малогабаритної квартири. Стукіт ложок, проблема — чим оббити двері, нові меблі, покупка пальто, багатодітні рідні і знайомі... На цьому фоні і кохання помічаєш не одразу. А коли помічаєш, думаєш: «Чи кохання це?»

Ні, я не вірю «Романсу про закоханих»! Режисер обіцяв показати нас, наших ровесників у своєму фільмі і довів все до примітивізму. А ми вміємо і радіти, і страждати, і кохати по-справжньому. Я — за кохання, щасливе і нещасливе, взаємне і без взаємності, але не таке, яке показав нам Міхалков-Кончаловський!

Олена МАРЦЕНЮК.

Дискусійний

КІНО

З ВИСОТИ ПТАШИНОГО ПОЛЬОТУ або

Романтичний світ „Романсу“

Прочитавши статтю, присвячену новому художньому фільмові режисера А. Міхалкова-Кончаловського за сценарієм Є. Григор'єва (а їх з'явилося немало), можна зробити висновок, що автори їх самі чітко не уявляють, про що треба говорити і про що говорити головним чином. В одних статтях торкаються питання історії створення фільму, наводяться уривки з інтерв'ю з авторами фільму, в інших розглядаються окремі риси кінофільму (це підкреслюється і самими авторами). Створюється враження в читача, що автор щось говорить, щось намагається сказати, пояснити фільм.

Кожний художній фільм (в тому числі й кіно-) треба розглядати з кута зору змісту і форми. Зміст «Романсу про закоханих» звичайнісінький, і коли вбрати його у традиційну форму, то фільм перетвориться на банальщину. Очевидно, вся справа у формі фільму і саме з цього приводу треба вести мову з глядачем і читачем. А форма стосується романтичного методу. Сперечаються, чи доречна форма романтичного методу, не варто, оскільки тема кохання сама по собі містить певну долю романтизму. Інша річ конкретний художньо-творчий прийом, через який реалізується романтичний метод, художньо-творчий прийом авторів фільму, коли все, що глядач бачить у фільмі, він дивиться очима героїв-романтиків, зокрема Сергія Нікітіна, який все бачить у яскравих барвах веселки. Причина — кохання. Саме тому, що кохання вмирає, Сергій із романтичного світу повертається у світ глибоко реалістичний. Разом із ним опинились в реалістичному світі й глядачі. А потім... знову продовження кохання, і зелено-блакитна земля плине під вікном багатоповерхового будинку.

(показ подій, фактів через призму сприймання головного героя) не новий, але саме в «Романсі про закоханих» він дістав найяскравіше втілення, і саме щодо цього фільму новаторський. Отже, відштовхуватимемося від цього кута зору, річ навіть не в романтичному методі, кінофільми такого плану були давно (довженківська школа на Україні), а в тому конкретному художньо-творчому прийомі, в якому відливається реалістичний метод. Цим пояснюються всі на перший погляд незвичайні і навіть малозрозумілі режисерські рішення: і розмови героїв білими віршами, і елементи музики, і захоплення кадром зйомочної групи з освітлювальною і звуковою апаратурою, і навіть неправдоподібний рятунок Сергія та Альбатроса під час шторму.

Тому треба оперечатись не щодо кількості смертей у фільмі, не щодо уявного зіткнення Сергія з його суперником у електриці, не щодо інших окремоностей, а тільки стосовно художньо-творчого режисерського прийому, бо суперечка з приводу окремих епізодів, окремих моментів фільму торкалась би вже власне не новаторства, а розгляду його в мережі всіх інших фільмів без виділення значимих диференціальних ознак. Саме цими вузлами єдиності форми і змісту, які викликають палкі суперечки і діаметрально протилежні оцінки, фільм досягає оригінального вирішення банальної теми. Це і використання образів-символів (Сурмач — власне точка дотику з брехтівським театром, але все ж в чомусь нова, показана новою гранню), і чорнобіла вставка (подібний прийом використовувався досі з іншою метою, наприклад, у фільмі «А зорі тут тихі»), і натурально-природні пісні, і пляски закоханого Сергія, і багато інших моментів.

Олександр БОНДАР.